

det i Landstinget. Hvis den høje Regering i Overmorgen sad med dette Lovforslag vedtaget, som det ligger her, havde Rigsdagen lagt paa dens Skuldre en Byrde, som kun den største Uven kunde ønske at lægge paa sin værste Fjendes Skuldre.

Thi hvad man vilde opleve, var, at man ganske simpelt vilde komme til kort overfor alle disse Spørgsmaal. Man vilde komme til at indse, saaledes som Lovforslaget er bygget op, at man kan ikke i et aabent Samfund, hvor Varerne strømmer ind, uden at man vil eller kan føre nogen Kontrol dermed, uden at man vil eller kan forhindre, at de kommer ind, et aabent Samfund, der er under Paavirkning af en Verdensprisdannelse, som vi staar ganske magtesløse overfor, tage et saa omfattende Spørgsmaal op som en Undersøgelse og eventuelt Fastlæggelse af alle Priser. Man maa begrænse sin Opgave.

I saa Henseende tør jeg maaske minde om, at paa et vist Tidspunkt, den Gang vi fra vor Side fremsatte Lovforslaget om Tilsyn med visse Virksomheder, har man fra konservativ Side udkastet den Tanke, at man eventuelt kunde lovgive mod Vareaager. Det har det ærede Medlem Hr. Fraenkel og det ærede Medlem Hr. Korsgaard udtalt sig for. Det er muligt, at Tanker af den Art vilde kunne finde Form, saaledes at man kunde gribe ind, hvor der virkelig forelaa Vareaager. Vi har jo i Spørgsmaalet om Huslejelovgivningen besluttet at skride ind mod Huslejaager, og i den store Lovgivning om Køb er selve dette Begreb inde under Lovgivningens Omsigt.

Dernæst vil jeg gerne sige, at det er min Opfattelse, at Lovforslaget i for høj Grad beskæftiger sig med Spørgsmaalet om Detailhandlere. Det ærede Medlem Hr. Kragh fremsatte en Gang som Indenrigsminister nogle Bemærkninger om et Forslag, som han tænkte paa at komme med, hvorefter jeg advarede ham imod at ville springe over, hvor Gærdet var lavest; og i visse Henseender er der i de Bemærkninger, der er fremsat, og den Stemning, som dette Lovforslag er fremkaldt af, noget af det samme. Det kan være, at vi har for mange Detailhandlere, men vi kan

ikke udrydde dem, vi kan ikke samfundsmæssig være tjent med at gøre dem brødløse. Vi kan heller ikke samfundsmæssig være tjent med at sætte dem paa Smalkost, og jeg tror, at hvis man undersøger — man har jo de statistiske Undersøgelser — Detailhandlerstandens Indtægtsniveau, vil man ikke finde, at Detailhandlerne staar højt oppe i Samfundet.

De Punkter, paa hvilke det efter min Mening vil være muligt at foretage sig noget bortset fra en eventuel Lovgivning om Vareaager, er dem, som vi allerede i 1919, da den højtærede nuværende Statsminister og jeg havde den Ære at sidde i Ministerium sammen, beskæftigede os med. Det, jeg tænker paa, er Indførelse af Tilsyn med visse Virksomheder, visse Sammenslutninger og visse Aftaler; det er en Opgave, som er overkommelig, og hvis Løsning, hvis den kan løses, vender sig mod noget uberettiget i Samfundet: Enkeltmands Kapitals Overgreb mod Samfundet eller den sammensluttede Kapitals Overgreb eller en Række Producenters eller handlendes Sammenslutning til at afværge Konkurrence og til Fastsættelse af en ubillig Pris. Et saadant Tilsyn maatte kunne gennemføres; jeg beklager meget, at det Forslag, som i 1919 samlede et saa uhyre Flertal her i dette Ting, og som i Virkeligheden ogsaa fra konservativ Side mødtes med saa megen Velvillie her i Tinget, gik ud af Dagsordenen, og at man ikke fortsatte paa dette Grundlag paa det heromhandlede Omraade, som er det, hvor Samfundet naturligt har noget at gøre og kan gøre noget.

Det ærede Medlem Hr. Kragh vendte i dette Spørgsmaal tilbage til nogle Tanker, som han omtalte havde været Genstand for Overvejelser fra hans Side i hans Ministertid, nemlig Tanker i Retning af at gøre saadanne Prisaftaler ulovlige eller i alt Fald at unddrage dem Retsbeskyttelse. Før man har set Udformningen af disse Tanker, er det ikke muligt at tage noget definitivt Standpunkt til dem; men jeg for min Del vil allerede nu gerne sige, at der er jo visse Aftaler, hvis Nytte Samfundet selv erkender, der er ogsaa visse Prisaftaler, der paa ingen Maade kan betegnes som samfundsskadelige, der er saaledes visse Prisaftaler f. Eks. om en Mindste-